

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
เทศบาลนครนนทบุรี
๒๗ เมษายน ๒๕๖๐

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เทศบาลนครนนทบุรี ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และวิทยากรของมูลนิธิฯ ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ อาจารย์ธีรพันธ์ ครองยุทธ อาจารย์คำปิ่น อักษรวิสัย ได้รับเชิญจากสมาชิกชมรม บ้านธัมมะนนทบุรี โดยคุณดาวรุ่ง สกลทองใบ สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. ลำดับที่ ๑๑๘๔ และเพื่อน เพื่อไปสนทนาธรรมที่ ห้องประชุมชั้น ๕ อาคารศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เทศบาลนครนนทบุรี

คุณยายเนือง มีชูอรรถ อายุ ๘๘ ปี อดีตพยาบาล
ฟังพระธรรมจากการบรรยายของท่านอาจารย์มานานร่วม
๗๐ ปีแล้ว เคยได้รับรางวัลคุณแม่ดีเด่น และเป็นคุณแม่
ของ พลเอก รวมพล มีชูอรรถ และพลโท แดน มีชูอรรถ
อดีตเจ้ากรมแผนที่ทหาร เพื่อนร่วมรุ่นของ พลเรือโท
นพดล สุธรรมสภา สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ.ลำดับที่
๘๖๒ คุณยายเนืองเดินทางมาจากลำลูกกา เพื่อมาร่วมฟัง
การสนทนาธรรมในวันนี้

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาบางตอน มาบันทึกไว้เพื่อประโยชน์แก่ท่านที่สนใจได้อ่านและพิจารณาดังนี้

ท่านอาจารย์ :

ต่อไปนี้อ้อได้ยินคำว่า อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา รู้เลยใช่ไหม? เต๋ยวนี้! ทุกอย่างที่มี เกิดแล้วดับ อนิจจัง ดีหรือ? แค่เกิด-ดับ แล้วก็ไม๊กลับมาอีกเลย เป็นทุกขังใช่ไหม? ใครก็ตาม ที่เพีย่งแค่เกิดแล้วดับ มีประโยชน์อะไร? ไม่มีประโยชน์เลย แต่ไม่เคยเห็นโทษว่า อยู่ดี ๆ จากไม่มี แล้วก็มึ แล้วก็หาไม๊ไม่ หายไปเลย ก่อนนี้ไม่มี ชาตีก่อนนี้ ไม่มีเราก่อนนี้ ถูกต้องไหม? แล้วก็มึเรา แล้วก็จะมีเรา เมื่อจากโลกนี้ไป

เพราะฉะนั้น ทุกขังไหม? หรือดี ที่เกิดมา? ยังไม่เห็นว่าการเกิดเป็นทุกข์ ๔๕ พรรษาที่ทรงแสดงพระธรรม คุณค่าของแต่ละคำไม่ใช่ให้ "มีตัวตน" ไปปากเพียร พยายาม จะรู้นั้น รู้นี้ แต่ไม่ได้ "ละความไม่รู้" เลย แล้วก็ยัง "ติดข้อง" แต่ "พระธรรม" ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า "แต่ละคำ" ถ้ามี "ความเข้าใจ" ที่มั่นคงจริง ๆ "เริ่มทีละคำ" และเข้าใจอย่างมั่นคง และ "ทุกคำที่จะได้ฟังต่อไป" ก็ "สอดคล้องกัน" ทั้งหมด

...ใครจะไปทำอะไรที่สำนักปฏิบัติ? เพื่ออะไร? ทำไมต้องทำ? เดี่ยวนี้ก็มี แล้วจะไป "ทำอะไร?" ใครทำได้? จะไป "ทำปัญญา" ทำอย่างไร ปัญญา? ไปนั่งอยู่ที่นั่น แล้วไปเดิน แล้วไป "บอกให้ทำ" อย่างโน้น อย่างนี้ เข้าใจว่าเป็นปัญญา ได้อย่างไร?

แต่ "พระธรรม" ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต่างหาก จะนำมาซึ่ง "ความเห็นที่ถูกต้อง" เป็นที่ฟังที่แท้จริง ที่เราใช้คำว่า มีพระธรรม เป็นที่ฟัง "สรณัง คัจฉามิ" ถึงพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่ฟัง โดย "เข้าใจธรรมะ" ไม่ใช่อยู่ดี ๆ จะฟังอย่างไร? กราบไหว้ไม่รู้ อะไรเลย!! จะฟังได้อย่างไร? ไม่มีเหตุไม่มีผลเลย!! เพราะฉะนั้น ถ้า สิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็ตาม ที่กระทำไปด้วยความไม่รู้ "งมงาย" ไหม? อีกคำหนึ่งของ "โง่" ต้อง "ตรง" ไม่รู้ก็ต้องไม่รู้!!...

...สิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตามที่มีความเกิดขึ้น เป็นธรรมดา สิ่งนั้นดับแน่ ๆ ไม่เหลือเลย เป็น ไตรลักษณ์-ติลักษณ์ หรือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เริ่มรู้แล้วใช่ไหม? สิ่งที่คุณดูเหมือนไม่ดับเลย ลวงแล้ว!! เกิดดับ สืบต่อ เหมือนกำธนูปหนึ่งดอก ลวงให้เห็นเป็นวงกลม แสงไฟก็เหมือนกัน ทุกอย่าง หลอกลวงหมด เหมือนกับว่า ไม่รู้ความจริงเลย จนกว่าได้ฟังพระธรรม เห็นไหม? น่าอัศจรรย์ไหม? สิ่งที่มี ธรรมดา ธรรมดา แต่ไม่รู้ความจริงของสิ่งนั้น!!...

...เพราะฉะนั้น ความรู้ที่ "ตรงตามความเป็นจริง" ของสิ่งซึ่งกำลัง เกิดดับ ซึ่งใครก็ไม่รู้ น่าอัศจรรย์!! รู้ได้ไหม? รู้ได้ไหม? ฟังแล้วนี้ รู้ได้ไหม? ถ้าไม่รู้ จะฟังทำไม? ถ้ารู้ไม่ได้ ไม่ต้องฟังเลย ไม่ต้องฟัง แต่เพราะเหตุว่า รู้ได้!! แต่ไม่ใช่เดี๋ยวนี้!! เพราะปัญญายังไม่พอที่จะรู้ถึงระดับนั้น!! แต่เริ่มต้นถูกต้อง คือ เริ่มเข้าใจถูกต้อง ว่า ธรรมะคือเดี๋ยวนี้!! ยังไม่รู้ก็คือยังไม่รู้ เริ่มฟังก็คือเริ่มฟัง เข้าใจเท่าไร ความจริงก็คือเท่านั้น!!

เพราะฉะนั้น ต้องเป็นคนที่ "ตรงต่อความจริง" สัจจะ ธรรมะตรง ไม่อ้อ ไม่โค้ง ไม่โกง ไม่เบี้ยว อะไรเลยทั้งสิ้น!! "ความตรงต่อความจริง" จะสามารถทำให้เข้าใจธรรมะ ได้ถูกต้อง!!

เพราะฉะนั้น การสนทนาธรรม เป็นมงคลหนึ่ง ในมงคล ๓๘ เพราะอะไร? ต้องมีเหตุผลทุกอย่าง เพราะทำให้เข้าใจสิ่งซึ่ง ไม่รู้ ไม่เคย เข้าใจมาก่อน ถ้าสงสัย เราก็สนทนากัน จนกระทั่งเป็นความแจ่มแจ้ง...

...ต้องท่องไหม? ไม่ต้องท่องเลย!! ในครั้งพุทธกาล การฟังพระธรรม ไม่มีหนังสือ ไม่มีการจด แต่ว่า เข้าใจ...แล้วจำ...จริงไหม? เป็น ธรรมะหรือเปล่า? (มีผู้ตอบว่าเป็น) เป็นเราหรือเปล่า? ค่ะ? เป็นเรา หรือเปล่า? ถ้า "เป็นธรรมะ" ต้องตรง "ไม่ใช่เรา" ต้องเป็นธรรมะ ธรรมะต้องเป็นธรรมะ!! นี่เริ่มเป็นคนตรง!! ถึงที่สุด มันคงจริง ๆ ธรรมะเป็น "ของเรา" หรือเปล่า? (มีผู้ตอบว่า ไม่ใช่) เป็นของเรา ก็ไม่ได้ เพราะเป็นธรรมะ ธรรมะก็ต้องเป็นธรรมะ!!

เพราะฉะนั้น "เราเห็น" หรือเปล่า? เรา...เห็น...หรือเปล่า? หรือว่า ...ธรรมะ...เห็น...ไม่ใช่เรา!! ธรรมะเห็น ไม่มีเราเห็นธรรมะ กว่าจะค่อย ๆ ธรรมะเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา เพราะว่า เห็นแล้วไม่เห็นอีก กำลังเห็น เพราะไม่รู้ ก็เข้าใจว่า "เห็นเป็นเรา" ถ้า "เห็น" ไม่เกิด จะมี "เราเห็น" ไหม? เห็นไหม? ถ้า "คิด" ไม่เกิด จะมี "เราคิด" ไหม? (มีผู้ตอบว่า ไม่มี) ถ้า "ได้ยิน" ไม่เกิด จะมี "เราได้ยิน" ไหม? (มีผู้ตอบว่า ไม่มี)...

...เพราะฉะนั้น หลงเข้าใจ "สิ่งที่เกิด" ว่า "เป็นเรา" จริงไหม? ถ้าไม่มีอะไรเกิดขึ้น ก็ไม่มีเรา แต่เมื่อมี "สิ่งหนึ่งสิ่งใด" เกิดแล้วดับ ก็ไม่รู้ เพราะ "ความไม่รู้" จึงยึดถือว่า "นั่นเรา" หหมดเลย!! เราเห็น เราคิด เราจำ เรารัก เราชัง เราสุข เราทุกข์ แต่ทั้งหมด เป็นธรรมะแต่ละหนึ่ง...

..."เริ่มรู้จัก" พระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือยัง? เห็นไหม? ไม่อย่างนั้นก็กราบไหว้ แต่ไม่รู้ว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ห่างไกลจากเราแค่ไหน? แค่ว่า ธรรมะ และพระปัญญาของพระองค์ที่ทรงตรัสรู้ด้วยพระญาณต่าง ๆ เห็นอบุคคลอื่นใดทั้งสิ้น จะมากกว่านี้สักแค่ไหน? แค่ว่าคำเดียวว่า "ธรรมะ" เราก็ต้องศึกษาแล้ว ต้องเป็นผู้ตรง ต้องเป็นผู้เข้าใจจริง ๆ จึงเริ่มรู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า!!

ต่อไปนี่...กราบไหว้บูชา...ด้วยความเข้าใจ...ไม่ใช่กราบเฉย ๆ แล้วก็เข้าใจอะไรเลย ก็ไม่มีประโยชน์!!

เพราะฉะนั้น วันนี้ทั้งวัน ไม่ใช่เฉพาะที่นี่ ที่บ้าน ที่ถนน อยู่ตรงไหนก็ตาม ธรรมะหมดเลย แต่ไม่รู้!! จนกว่าจะ...ค่อย ๆ คิดได้...จำได้ว่านี่... ธรรมะ!! ใช่ไหม? ทุกอย่างที่มี "ลักษณะที่ปรากฏ" เป็นธรรมะหมด!!...

...แล้วเมื่อไหร่จะรู้อย่างนี้??? นานไหม? วันนี้รู้แค่นี้ใช่ไหม? แต่ว่าทั้งหมดเลยเป็นธรรมะ เมื่อไหร่จะรู้อย่างนั้น เดียวก็ลืม...แข็ง...มีไหม?...ตรงไหน?...เดี๋ยวนี้มี "แข็ง" ไหม? มี นั่นแหละธรรมะ!! ลืมแล้ว ไม่สนใจแล้ว แข็งก็แข็งไป เห็นไหม? "เป็นเรา" อยู่เรื่อย!! นานแสนนานมาแล้ว ไม่ใช่เฉพาะชาตินี้ชาติเดียว เกินแสนโกฏกัป แล้วจะค่อย ๆ ละคลายความไม่รู้ และการยึดถือสภาพธรรมะว่าเป็นเราเป็นผู้ที่ดำเนินรอยตามพระศาสดา เพราะทรงสอนให้เราเข้าใจถูกต้องเพื่อจะได้ประพฤติปฏิบัติถูก...

...พระองค์ทรง "ดับกิเลส" กิเลสมีเยอะมาก ดับได้ไหม? อะไรดับกิเลส??? เห็นไหม? ทั้งหมดเป็นปัญญาหมด ที่ต้องคิด ต้องไตร่ตรอง อะไรดับกิเลส? ค่ะ? นี่เริ่มคิดเอง เห็นไหม? แสดงให้เห็นว่า ทั้งหมดของคำตอบ "คิดเอง" ไม่ตรงกับความเป็นจริง ไม่รู้อะไร แต่พูด ตั้งแต่เกิดจนตาย พูดคำที่ไม่รู้จัก จนกว่าจะได้ฟังพระธรรม เพราะคำตอบ ตอบว่า "ศีล" ใช่ไหม? แต่ว่า ความจริง "ปัญญา"

ถ้าไม่มี "ความเข้าใจ" อะไรเลย อะไรก็ดับกิเลสไม่ได้!! แม้ว่าพูดว่าทุกอย่างเป็นธรรมะเดี๋ยวนี้ ก็ยังไม่ได้ดับกิเลส ใช่ไหม? แต่ "เริ่มรู้หนทาง" ที่จะดับกิเลส!!!

เหนื่อยไหม? ดับกิเลส (มีผู้ตอบว่า...เหนื่อยมาก...) เหนื่อยมาก เพราะ "เป็นเราไปดับกิเลส" ผิด!! ไม่มีทางดับได้ ทำสิ่งซึ่งไม่มีประโยชน์เลย เพราะว่า ไม่ได้เป็นผู้ฟังพระธรรม แล้วก็เข้าใจ "คำ" ที่พระองค์ตรัส เพราะ "ไม่มีเรา" แต่ "ปัญญา" เมื่ออบรมมากขึ้น เจริญขึ้น ทีละเล็กทีละน้อย สามารถที่จะรู้ความจริง ตรงตามที่ได้ฟัง เพราะ กำลังเป็นความจริงอย่างนี้!!!

แต่ไม่ใช่ด้วย "ความเป็นเรา" เพราะว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ความจริง เพื่อละกิเลส อยากได้ไหม? อยากจะได้ไหม? อยาก

ได้ เป็นกิเลส เพราะฉะนั้น "เอากิเลส" ไป "ได้กิเลส" แต่ไม่ได้ "ละ"
แต่ไม่ใช่มีปัญหา!!...

...เพราะฉะนั้น ธรรมะเป็นเรื่องที่ ถ้าเห็นประโยชน์ จะขาดการฟัง
ไม่ได้เลย เพราะ ฟังอะไร? ฟังคำที่น่าอัศจรรย์ กำลังเป็นจริงอย่างนี้
เลย ก็ไม่รู้ ถูกปกปิดไว้ ด้วยความเป็นเรา ที่หนาแน่น ทึบมาก
จนกว่าจะค่อย ๆ คลายลง ไม่คำนึงถึง ว่าก็ภพก็ชาติ ขอให้ได้เข้าใจ
ธรรมะ เพราะปัญญา ความเห็นถูก เท่านั้น ที่ทำหน้าที่ ละคลาย
ความไม่รู้ ซึ่งเป็นมูลเหตุของกิเลสทั้งหมด...

ผู้ฟัง :

บางครั้งนะคะอาจารย์ ก็มีคนรู้ แต่ไม่รู้จริง รู้มาผิด ๆ แล้วก็
ต่อเนื่องกันมา ซึ่งเราได้รับฟังจากคนอื่น ก็จะเพี้ยนไป หรือว่า
อย่างที่อาจารย์บอก อย่างหนู รุ่นหนู ก็ไม่รู้แบบนี้ เพราะไม่มีคนที่
จะมาอธิบาย หรือว่าสื่อให้รู้ได้ ซึ่งมีมาก หนูกลัวพูดได้แล้วว่า อย่าง

อาจารย์นี้มีกี่คนคะ ในประเทศไทย แม้แต่พระบางองค์ ก็ยังไม่สามารถพูดให้เข้าใจได้ แล้วถามว่า ก็เหมือนกับรู้มาแบบไม่จริง ก็จะเป็นอย่างนี้กันหมด ซึ่งสำคัญมาก เหมือนกับเราได้ปลุกฝังมาในสิ่งที่ไม่ใช่!!!...

ท่านอาจารย์ :

คะ เพราะฉะนั้น ถึงเวลาหรือยัง ที่เราจะตื่นจากหลับ เวลาฝัน เราไม่รู้หรอก ว่าเราฝัน เหมือนจริง ระหว่างที่ยังฝันอยู่ เหมือนจริงตลอด ตื่นเมื่อไหร่ จึงรู้ว่า นั่นฝัน!! อยู่ในโลกนี้อย่างฝัน เพราะไม่รู้ความจริง อยู่ไปก็เหมือนฝัน ทุกชาติ จนกว่าจะตื่นขึ้นรู้ความจริง และ ตื่นเองก็ไม่ได้!! ปัญญาไม่พอ เพราะว่า กิเลสมากมายมหาศาล ด้วยความไม่รู้ ซึ่งสะสมมานานแสนนาน ต้องมีที่พึ่ง คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม และ พระอริยสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่ใช่พระภิกษุที่เราเห็น แต่ว่าต้องเป็นผู้ที่รู้แจ้งอริยสัจธรรม จะเป็นภิกษุหรือจะเป็นคฤหัสถ์ก็ได้!!!

เพราะฉะนั้น ต้องเป็นผู้ที่ตรง จึงจะได้สาระจากพระธรรม ซึ่งความเข้าใจถูก ไม่สูญหายเลย ฟังวันนี้เข้าใจอย่างนี้ ต่อไป เข้าใจขึ้น รู้ความจริงขึ้น ชาติต่อไป แม้อยู่ไกลแสนไกล มีโอกาสได้ฟังพระธรรม แล้วก็ศึกษาและเข้าใจถูกได้ ไม่ได้หมายความว่า จะต้องเป็นผู้คนในประเทศนี้ ประเทศนั้น เท่านั้น แต่ แต่ละหนึ่ง เป็นหนึ่ง ซึ่งเกิดแล้วดับ แล้วไม่กลับมาอีก แต่ "หนึ่งขณะนี้ที่เข้าใจ" ก็สะสมสืบต่อ สำหรับขณะต่อไปที่จะเกิด เข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น!!!!...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณดาวรุ่ง สกลทองใบ และเพื่อน
และอนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

